

Thien Trang Vu

24 května 2017

Role cenzury ve fotografii

Esej v rámci předmětu A7B33DIF

Fotografie představuje doménu, která ze své povahy odjakživa dávala velký prostor cenzuře. Síla fotografie totiž spočívá v zachycení okolního světa, dokumentování výjevů realistickým způsobem. Jelikož existuje potřeba některá obsažená fakta zamlčovat či dokonce naprosto skrýt, má cenzura uplatnění na poli fotografie rozsáhlé. Představuje cenzura pouze čiré zlo? Dle mého názoru nikoliv, neboť na jedné straně je zde morální povinnost šířit celistvé informace a na druhé zas nutkání z mravního hlediska zachycené výjevy zakrýt. A hranice mezi nimi je vskutku tenká. Kdy je tedy použití tohoto mechanismu přípustné?

Cenzura je převážně negativně vnímaný pojem. Vezměme si na mušku cenzurní zásahy v totalitních režimech, kdy je cenzura jako nástroj pro udržení ideologie dováděna k dokonalosti. Hyeonsoo Lee, která během své řeči v rámci Ted Talks zmiňuje, že své dětství strávila v absolutní nevědomosti o strastech žití v severokorejském režimu, je toho důkazem. A vůbec, výpovědi o neustálém dohledu při pořizování fotografií a videozáznamů během návštěv KJDR naleznete nespočet. Vypustit jakákoliv pravdivá svědectví o tamním způsobu života do světa není v jejich programu, to dá smysl.

Mimořádně, cenzura není uplatňována pouze v dokumentární fotografii. Další její rozsáhlé pole působnosti nalezneme v umělecké fotografii, neboť umění vždy bylo, je a bude předmětem kontroverze. Ráda bych zmínila pro příklad fotografická díla nedávno zesnulého fotografa Rena Hanga, která si pohrávají se zobrazováním lidské nahoty. Ve své domovině (Číně) byl z pochopitelných důvodů cenzurován, na mezinárodním poli se mu však dostalo patričního uznání, a dokonce mu vyšla monografie v edici Taschen. Jeho fotografie však nesou kontext, který může pro mnoho lidí představovat tabu.

Sexualita a násilí jsou oblasti, ve kterých, podle mého názoru, aplikace cenzury do jisté míry má smysl. Vezměme si účinek zobrazování sexuality a násilí na vývin dětí z psychického hlediska. V tomto ohledu je role cenzury významná.

Zamysleme se - co by způsobila naprostá absence cenzury? Bezesporně by zpočátku vyvolala naprosté šokování a eventuálně následnou apatii. Neboť stimulace diváka množstvím šokujících výjevů se ve většině případů promění v postupnému přizpůsobení vysoké míře šoku - což lze vyzorovat na základě dnešní míře používání internetu. Otázkou je, jestli by byla tato vysoko postavená laťka v toleranci násilí a zobrazování sexuality žádoucí. To už je zas jiné téma k zamyšlení.